

PERSTORPS
KOMMUN

Finans- och placeringspolicy

Dokumentnamn: Finans- och placeringspolicy	Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller: Tillsvidare
Dokumenttyp: Policy	Diarienummer: KS 2022/28	Beslutad: 2022-05-18
Version: 1.0	Dokumentansvarig: Ekonomichef	Reviderad:
Revideras: Vid behov	Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder, styrelser och förvaltningar	

Innehållsförteckning

Syfte	4
Finansverksamhetens mål	4
Organisation och ansvarsfördelning	5
<i>Kommunfullmäktiges ansvar</i>	5
<i>Kommunstyrelsens ansvar</i>	5
<i>Bolagsstyrelsen</i>	5
<i>Ekonomichefens ansvar</i>	5
Likviditetsförvaltning.....	6
<i>Betalningsberedskap</i>	6
<i>Placering av likvida medel</i>	6
Finansiering	6
<i>Godkända instrument och motparter</i>	6
<i>Derivat</i>	7
Placeringsverksamhet.....	7
<i>Avkastningskrav</i>	7
Portföljens avkastning	7
Revidering av avkastningsmål.....	7
Portföljens duration	7
<i>Placeringar</i>	8
<i>Tillgångsfördelning</i>	8
Tillgångsallokering.....	8
Hållbarhet – Etik.....	8
Riskhantering	9
<i>Likviditetsförvaltning</i>	9
Ränterisk.....	9
Motpartsrisk.....	9
Valutarisk.....	9
Likviditetsrisk	9
<i>Finansiering</i>	10
Finansierings eller refinansieringsrisk.....	10
Ränterisk.....	10
Operativa risker.....	10
Valutarisk.....	10
Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar	10

Borgen och utlåning inom koncernen och övriga parter	10
<i>Borgensavgift</i>	10
Leasing	11
Rapportering	11
Övergångsregler	11
Bilaga 1	12
<i>Godkända instrument för placering:</i>	12
<i>Godkända motparter placeringar:</i>	12
<i>Godkända instrument upplåning:</i>	12
<i>Godkända motparter upplåning:</i>	12

Syfte

Denna finans och placeringspolicy anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunkoncernen skall bedrivas. Placeringspolicyn utgör särskilda föreskrifter för pensionsmedelsförvaltning. Det är förmånsbestämda pensionsmedel, som avsatts från och med 1998, som förvaltas av kommunen.

I Kommunallagens 11 kapitel §§ 2 och 3 framgår följande gällande medelsförvaltningen:

§2 ”Kommuner och landsting ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.”

§3 ”Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen.”

§4 ”Fullmäktige ska utöver vad som följer av 3 § besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I riktlinjerna ska det anges hur medlen ska förvaltas. Tillåten risk vid placering av medlen ska då fastställas. Det ska också anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen ska ske”

Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

De kommunala bolagen inom koncernen kan anta egna finansiella policys, men innehållet måste vara i linje med det som sägs i denna policy.

Ett specifikt avsnitt berör förvaltningen av medel som avsatts för pensionsändamål under kapitel placeringsverksamhet.

Syftet med finansverksamheten är att:

- Fastställa mål för finansförvaltningen
- Fastställa organisation och ansvarsfördelning
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa riktlinjer för rapportering och uppföljning
- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt

Samt för placeringsverksamheten att;

- Optimera kapitalets tillväxt på lång sikt
- Ange riktlinjer för ut Perstorps kommun skall agera gällande långsiktig placering av medel för pensionsåtagande samt övriga placeringar.

Finansverksamhetens mål

Målsättningen är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar minimera kommunens räntekostnader
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs på ett effektivt och affärsmässigt sätt utan spekulativa inslag och med betryggande säkerhet.
- Riskerna hålls på en låg nivå med hänsyn tagen till kraven på god avkastning. Risknivån skiljer sig åt mellan pensionsförvaltning och övrig finansförvaltning

beroende på att de medel som avsatts för pensionsförpliktelser är av mycket mer långsiktig karaktär än övrig finansförvaltning.

Organisation och ansvarsfördelning

En aktiv kapitalförvaltning ställer krav på korta handläggningstider och därigenom väl definierade delegationsuppdrag. Utöver vad som anges nedan fastställs kommunens ansvarsfördelning av kommunstyrelsens beslutade delegationsordning. Nedan framgår fördelningen av ansvar och befogenheter.

Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om:

- Finans och placeringspolicy med eventuella revideringar
- Finansiella långsiktiga mål
- Ramar för upp- och utlåning
- Borgensåtagande
- Övriga frågor gällande finansverksamheten som är av principiell beskaffenhet och av större vikt för kommunen

Kommunstyrelsens ansvar

- Vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finans- och placeringspolicy
- Verkställa kommunfullmäktiges beslut inom ramen för finans- och placeringspolicyn
- Ansvarar för utvärdering av portföljens avkastningsresultat genom finansiell rapportering

Bolagsstyrelsen

- Ansvarar för den ekonomiska förvaltningen i bolagen

Ekonomichefens ansvar

- Operativt arbete och genomförande av finans- och placeringsverksamheten
- Rapportera till kommunstyrelsen enligt anvisningar vid uppföljning
- Omedelbart rapportera avvikelser från finans- och placeringspolicyn, och andra felaktigheter eller incidenter till kommunstyrelsen
- Att företräda kommunen gentemot externa finansiella affärsmotparter

Ekonomiavdelningen ska, inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen och regelbundet rapportera dessa till kommunstyrelsen.

Beslutar, inom ramen för kommunstyrelsens delegation, om kommunens upplåning, leasing samt externa förvaltningsuppdrag.

Ekonomiavdelningen handhar placeringar av kommunens likvida medel såsom samordning, planering och förvaltning vilket är att anse som verkställighet. Placeringarna ska ske i de instrument som anges under avsnittet "Placering av likvida medel" och däri angivna begränsningar.

I övrigt gäller det som anges i fastställda reglementen och delegationsordningar.

I de fall extern förvaltning förekommer, skall skriftligt avtal upprättas mellan kommunen och/eller i kommunkoncernen ingående företag och den externa förvaltaren.

Vid plötsliga, oväntade marknadshändelser kan ekonomichefen i samråd med kommunstyrelsens ordförande ta initiativ till lämpliga placeringsförändringar som kan innebära tillfälliga avvikelser från placeringsreglerna. Dessa avvikelser skall anmälas vid nästkommande kommunstyrelsemöte, och kommunstyrelsen skall fatta beslut om den fortsatta hanteringen. Om händelserna föranleder en permanent förändring skall placeringspolicyen uppdateras och beslutas av kommunfullmäktige.

Likviditetsförvaltning

Med likviditetshantering avses matchning av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas efter tre bankdagar

Betalningsberedskap

Kommunen skall alltid ha en tillfredsställande betalningsberedskap. Likviditeten skall dock vara så låg som möjligt utan att äventyra betalningsberedskapen. Likviditetsöverskott som inte är tillfällig skall i första hand användas för att amortera kommunens låneskuld.

Placering av likvida medel

Bestående likviditetsöverskott skall hanteras aktivt och inom de regler för risktagande som anges i denna policy.

Godkända placeringar:

- Svenska staten
- Svenska kommuner och regioner och av dem helägda aktieföretag
- Svenska banker
- Utlåning till kommunens företag
- Placering i depå (likviditetsförvaltning m m) hos svensk bank eller fondkommissionär
- Kommuninvest

Finansiering

Kommunens finansiering ska ske med beaktande av den lånevolym som kommunfullmäktige beslutat om i budgeten, likviditetssituationen, penningmarknadsläget och investeringstakten.

Syftet med skuldförvaltningen är främst att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt samt inom finanspolicyens ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader.

Godkända instrument och motparter

- Svenska staten eller av staten garanterat företag
- Bank eller bankägt finansföretag

- Kommuninvest
- Svenska försäkringsbolag och pensionsanstalter
- Kredit i löpande räkning hos bank (t ex koncernkonto)
- Leasing

Derivat

Derivatinstrument får endast användas till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning eller i underliggande valutaexponeringar. I placeringsverksamheten är enbart indirekt användning av derivatinstrument såsom i fonder eller som en del av finansiella instrument tillåtet. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid dokumenteras före affärsavslut. Användning av derivatinstrument ska godkännas av kommunstyrelsen.

Placeringsverksamhet

Placeringsverksamheten ska optimera kapitalets tillväxt på långs sikt. Enligt kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Placeringen av medel rör främst pensionsmedelsförvaltningen men även övriga placeringar kan appliceras inom denna policy.

Avkastningskrav

Placeringspolicyn anger att mot bakgrund av kommunens långsiktiga åtagande ska kapitalförvaltningen av kommunens portfölj vara av långsiktig karaktär. Utifrån detta och nedanstående riskacceptans bör ett avkastningskrav fastställas. Tidshorisonten behöver även beaktas.

Portföljens avkastning

Kommunstyrelsen skall fastställa ett långsiktigt avkastningsmål som är i överensstämmelse med kommunfullmäktiges finansiella mål för säkerställande av tillväxt av kapitalet. Målet bör vara mer än inflationen. För att nå detta mål utgår kommunen från tillgångsallokeringstabellen. Avkastningsmålet skall anges i absoluta tal och ej som relation till borsindex. Avkastningsmålet skall vara relevant med hänsyn till syftet med placeringen. Riskhantering kopplade till placeringar redogörs vidare under stycket rörande riskhantering.

Revidering av avkastningsmål

Portföljens avkastningsmål skall utvärderas minst en gång per år och vid behov justeras. Om omständigheterna på de finansiella marknaderna så påkallar, bör revidering ske oftare. I avtal med extern förvaltare skall skrivas in en skyldighet att informera kommunen om avkastningskraven är orealistiska och/eller otillräckliga.

Portföljens duration

Portföljens duration (genomsnittlig löptid till förfallodagen) skall anpassas för vid varje tillfälle bedömd framtida ränteutveckling. Vid stigande ränteläge bör instrument med kort duration väljas samt vid fallande ränteläge bör på motsvarande sätt instrument med lång duration väljas.

Placeringar

En portfölj är en samling värdepapper med olika egenskaper vad gäller avkastning och risk. En diversifierad portfölj anses skapa lägre risk totalt sett än de enskilda tillgångarna var för sig.

Tillgångsfördelning

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper utgivna i svensk valuta.
- Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier exempelvis indexfonder
Kommunen får endast investera i aktier som är börsnoterade, det vill säga som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats som står under tillsyn av myndighet.
- Alternativa placeringar
Med alternativa placeringar menas tillgångar som uppvisar låg korrelation med tillgångsslagen aktier och räntebärande värdepapper, t ex fastigheter, råvaror etc. Syftet är att reducera den totala portföljrisken.
- Likvida medel i svensk valuta
Likvida medel definieras som medel på depåkonto, bankräkning och dagsinlåning.

Placeringar får endast göras i sådana instrument där den interna förvaltaren har förståelse för vilka risker som placeringen medför.

Se bilaga 1 gällande godkända motparter.

Tillgångsallokering

I tabellen nedan visas hur kommunen skall förhålla sig till tillgångsallokeringen av portföljen beroende på beslutat avkastningsmål. Detta motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningskravet över tiden. Denna normportfölj ska löpande prövas och uppdateras.

Tillgångar %	Min	Normal	Max
Räntebärande värdepapper	60	70	80
Alternativa placeringar	0	0	20
Svenska/globala aktiefonder	20	30	40
Total		100	

De likvida medlen är i normalfallet en restpost. Vid särskilda händelser kan hela portföljen föras över i likvida medel.

Hållbarhet – Etik

Perstorps kommun ska genom sina placeringar i största möjliga mån verka som en ansvarsfull investerare.

Placeringar ska ske i företag som följer internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter, miljö/klimat, arbetsvillkor och affärsetik. Perstorps kommun ska därutöver i möjligaste mån undvika placeringar i företag där en väsentlig del av omsättningen kommer från tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi, kommersiell spelverksamhet, vapen eller fossila bränslen.

Om det kommer till kommunens kännedom att ett företag bryter mot, eller inte på ett för kommunen godtagbart sätt följer ovanstående ska en utvärdering av placeringens lämplighet göras och åtgärder därefter vidtas.

Riskhantering

All form av ekonomisk verksamhet innebär ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter för en rationell hantering av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera risker.

Inom ramen för denna policy ska följande risker hanteras:

Likviditetsförvaltning

Kapitalförsörjningen ska tryggas genom att en låg finansieringsrisk eftersträvas via en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur och väl avvägda likviditetsreserver.

Ränterisk

Risken att marknadsvärdet i en placering sjunker vid en ränteuppgång.

Genom att använda bankkonton samt räntebärande värdepapper som återbetalas med nominellt belopp minskas risken.

Motpartsrisk

Risk att motpart inte fullgör sina förpliktelser.

Motpartsrisk minimeras genom spridning på tillåtna motparter.

Kommunen är medlem i Kommuninvest varför upplåning från Kommuninvest förväntas utgöra den huvudsakliga upplåningskällan. Kommunkoncernen ska dock sträva efter att diversifiera upplåningen förutsatt att andra kreditgivare eller upplåningsformer erbjuder jämbördiga villkor.

Valutarisk

Risk uppstår när valutakurser rör sig mot SEK

Placering får endast ske i SEK.

Likviditetsrisk

Risk att en placering inte omedelbart kan omsättas på marknaden eller att detta görs med förlust.

Risken elimineras genom tillgång till checkkredit

Finansiering

Finansierings eller refinansieringsrisk

Risken innebär att kommunen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår.

För att minska effekten bör en spridning av kapitalbindningstider eftersträvas. Bedömning måste göras vid varje tillfälle för att uppnå målet att minimera kommunens finansierings- och refinansieringsrisk.

Ränterisk

Risk att förändring i räntenivån påverkar kommunen negativt genom ökade räntekostnader.

För att minska effekten av att det allmänna ränteläget påverkar kommunens räntekostnader negativt, bör en spridning av räntebindningstider eftersträvas. Bedömning måste göras vid varje tillfälle för att uppnå målet att minimera kommunens räntekostnader.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

Kontroll genomförs även i samband med revision av ekonomiska rapporter och av sakkunniga revisorer på ett sådant sätt att brister enligt ovanstående elimineras

Valutarisk

Risken uppstår när valutakurser rör sig mot SEK.

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Risk uppstår då tillgång/skuld värderas enligt senast betalkurs på balansdagen.

En fluktuation i värdet av placeringarna kan påverka resultat och balansräkning då dessa värderas i samband med bokslutet. Värderingen bygger på aktiemarknaden.

Borgen och utlåning inom koncernen och övriga parter

Borgen ges normalt till företag ingående i kommunkoncernen där ägandet överstiger 50 %. Till andra låntagare skall en restriktiv hållning gälla.

Inför beslut ska syftet med finansieringen, åter- betalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde framgå.

Borgensavgift

För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska borgenär erlægga en borgensavgift till kommunen. Vid tecknande av borgen skall en avgift utgå, denna skall täcka

administrationskostnad samt den riskkostnad som en borgen innebär. Avgiften som skall vara marknadsmässig bestäms utifrån varje tecknad borgen och kan variera utifrån aktuell risk.

Leasing

Finansiell leasing jämförs med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i denna policy. Finansiell leasing ska i normalfallet användas sparsamt. Leasingfinansiering kan användas om den totala leasingavgiften är lägre än kostnaden för traditionell finansiering eller om det ur till exempel servicesynpunkt kan anses fördelaktigt trots en högre kostnad. Beslut om leasing skall föregås av en prövning gentemot andra former för finansiering. Beslut om att ingå finansiell leasing skall godkännas av Ekonomichef.

Rapportering

Kommunstyrelsen skall i delårsrapport och årsboksutlåtelse lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet.

Rapporten skall innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetsnivå
- Placeringsportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning
- Skuldportföljens räntebindning
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Kommunens borgensåtagande fördelat på respektive motpart
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler

Övergångsregler

Samtliga tidigare antagna föreskrifter om medelsförvaltningen eller annat område som behandlas i denna policy upphävs.

Kommunfullmäktiges tidigare utfästelser rörande borgensåtagande, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge nu gällande åtagande kvarstår. Anpassningen till de placeringslimiter som anges i policyn ska ske successivt och med beaktande av marknadssituationen.

Bilaga 1

Godkända instrument för placering:

- Bankinlåning/
- Räntebärande värdepapper
- Aktie-/Obligationsfonder
- Indexfonder

Godkända motparter placeringar:

- Företag inom kommunkoncernen
- Svenska staten
- Svenska kommuner och landsting
- Kommuninvest
- Svenska banker och svenska bankägda kreditinstitut
- Utländska banker med tillstånd för bankverksamhet i Sverige eller svenskt institut med Finansinspektionens tillstånd för inlåningsverksamhet.
- Fondkommissionär

Godkända instrument upplåning:

- Checkkredit
- Reverslån

Godkända motparter upplåning:

- Företag inom kommunkoncernen
- Svenska staten
- Svenska kommuner och landsting
- Kommuninvest
- Svensk bank och svenska bankägda kreditinstitut
- Nordea
- Svenska försäkringsbolag
- Annat kreditinstitut som godkännes av kommunstyrelsen